

22112952

International Baccalaureate®
Baccalauréat International
Bachillerato Internacional

**CLASSICAL GREEK
HIGHER LEVEL
PAPER 2**

Tuesday 17 May 2011 (morning)

2 hours

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Answer four questions from two genres only.

Answer **four** questions from **two** genres **only**. These questions should be taken from the **two** genres you have studied.

Genre: Epic

Question 1. Homer *Iliad* 6.440–458

440 τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
 “ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
 αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἐλκεσιπέπλους,
 αἳ κε κακὸς ὥς νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
 οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
 445 αἰεὶ καὶ πρῶτοισι μετὰ Τρῳέεσσι μάχεσθαι
 ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος ἢ δ' ἐμὸν αὐτοῦ.
 εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 ἔσσεται ἡμᾶρ ὅτ' ἂν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ
 καὶ Πριάμος καὶ λαὸς ἐϋμμελίῳ Πριάμοιο.
 450 ἀλλ' οὐ μοι Τρῶων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,
 οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης οὔτε Πριάμοιο ἀνακτος
 οὔτε κασιγνήτων, οἳ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
 ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
 ὅσων σεῦ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 455 δακρυόεσσαν ἄγῃται ἐλεύθερον ἡμᾶρ ἀπούρας·
 καὶ κεν ἐν Ἀργεὶ ἐοῦσα πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνεις,
 καὶ κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηϊῖδος ἢ Ὑπερείης
 πόλλ' ἀεκαζομένη, κρατερὴ δ' ἐπικείσεται ἀνάγκη.”

- (a) ἦ καὶ ἐμοὶ ... ἐμὸν αὐτοῦ (lines 441–446). Select **two** characteristic features of the heroic ethos which are present in these lines. [2 marks]
- (b) Translate lines 447–449, εὖ γὰρ ἐγὼ ... Πριάμοιο. [3 marks]
- (c) Scan lines 456–457, καὶ κεν ... Ὑπερείης. [2 marks]
- (d) How is Hector perceived throughout the passage? Illustrate your answer with **two** quotations from the text. [3 marks]

Genre: Epic

Question 2. Homer *Iliad* 6.404–424

ἦτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·
 405 Ἀνδρομάχῃ δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δάκρυ χέουσα,
 ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε
 “δαιμόνιε φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις·
 παῖδά τε νηπίαχον καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἦ τάχα χήρη
 σεῦ ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοὶ
 410 πάντες ἐφορμηθέντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἶη
 σεῦ ἀφαρμαρτούση χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
 ἔσται θαλπωρὴ ἐπεὶ ἂν σύ γε πότμον ἐπίσπης
 ἀλλ' ἄχε'· οὐδέ μοι ἔστι πατήρ καὶ πότνια μήτηρ.
 ἦτοι γὰρ πατέρ' ἄμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
 415 ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλικῶν εὖ ναιετάουσιν
 Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἡετίωνα,
 οὐδέ μιν ἐξενάριξε, σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ,
 ἀλλ' ἄρα μιν κατέκχευεν ἔντεσι δαιδαλέοισιν
 ἦδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
 420 νύμφαι ὄρεστιάδες κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
 οἳ δέ μοι ἐπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν
 οἳ μὲν πάντες ἰὼ κίον ἤματι Ἀἴδος εἴσω·
 πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς
 βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῆς ὄϊεσσι.”

- (a) δαιμόνιε ... ὄϊεσσι (lines 407–424). Identify **four** effective aspects of the rhetorical art used by the speaker. Remember to refer closely to the Greek and to explain your choices. [8 marks]
- (b) περὶ δὲ ... αἰγιόχοιο (lines 419–420). Give **two** details about the divine beings mentioned. [2 marks]
- (c) οἳ δέ μοι ... ὄϊεσσι (lines 421–424). Give **two** details about the characteristic features of the Homeric language in these lines. [2 marks]

Genre: Historiography

Question 3. Thucydides 2.45–46

- παισὶ δ' αὖ ὅσοι τῶνδε πάρεστε ἢ ἀδελφοῖς ὁρῶ μέγαν τὸν ἀγῶνα (τὸν γὰρ οὐκ ὄντα ἅπας εἴωθεν ἐπαινεῖν), καὶ μόλις ἂν καθ' ὑπερβολὴν ἀρετῆς οὐχ ὅμοιοι, ἀλλ' ὀλίγῳ χεῖρους κριθεῖτε. φθόνος γὰρ τοῖς ζῶσι πρὸς τὸ ἀντίπαλον, τὸ δὲ μὴ ἐμποδῶν ἀνανταγωνίστῳ εὐνοίᾳ τετίμηται. εἰ δέ με δεῖ καὶ γυναικείας τι ἀρετῆς,
- 5 ὅσαι νῦν ἐν χηρείᾳ ἔσονται, μνησθῆναι, βραχεία παραινέσει ἅπαν σημανῶ. τῆς τε γὰρ ὑπαρχούσης φύσεως μὴ χεῖροσι γενέσθαι ὑμῖν μεγάλη ἢ δόξα καὶ ἥς ἂν ἐπ' ἐλάχιστον ἀρετῆς πέρι ἢ ψόγου ἐν τοῖς ἄρσεσι κλέος ᾗ.
- “εἴρηται καὶ ἐμοὶ λόγῳ κατὰ τὸν νόμον ὅσα εἶχον πρόσφορα, καὶ ἔργῳ οἱ θαπτόμενοι τὰ μὲν ἤδη κεκόσμηται, τὰ δὲ αὐτῶν τοὺς παῖδας τὸ ἀπὸ τοῦδε δημοσίᾳ ἢ πόλιν
- 10 μέχρι ἥβης θρέψει, ὠφέλιμον στέφανον τοῖσδέ τε καὶ τοῖς λειπομένοις τῶν τοιῶνδε ἀγώνων προτιθεῖσα· ἄθλα γὰρ οἷς κεῖται ἀρετῆς μέγιστα, τοῖς δὲ καὶ ἄνδρες ἄριστοι πολιτεύουσιν. νῦν δὲ ἀπολοφυράμενοι ὃν προσήκει ἐκάστῳ ἀποχωρεῖτε.”

- (a) Who are the addressees mentioned specifically in line 1? [2 marks]
- (b) τὸν γὰρ ... τετίμηται (lines 1–4). How convincingly is Thucydides persuading his audience of the value of posthumous fame? In your answer, refer closely to the text. [3 marks]
- (c) εἰ δέ με ... κλέος ᾗ (lines 4–7). How does the Athenian woman appear? Give **two** points with reference to the text. [2 marks]
- (d) Translate ἄθλα ... ἀποχωρεῖτε (lines 11–12). [3 marks]

Genre: Historiography

Question 4. Thucydides 2.43.2–5

κοινῇ γὰρ τὰ σώματα διδόντες ἰδίᾳ τὸν ἀγήρων ἔπαινον ἐλάβανον καὶ τὸν τάφον ἐπισημότατον, οὐκ ἐν ᾧ κεῖνται μᾶλλον, ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ δόξα αὐτῶν παρὰ τῷ ἐντυχόντι αἰεὶ καὶ λόγου καὶ ἔργου καιρῷ αἰείμνηστος καταλείπεται. ἀνδρῶν γὰρ ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος, καὶ οὐ στηλῶν μόνον ἐν τῇ οἰκείᾳ σημαίνει ἐπιγραφή, ἀλλὰ καὶ ἐν

5 τῇ μὴ προσηκούσῃ ἄγραφος μνήμη παρ' ἐκάστῳ τῆς γνώμης μᾶλλον ἢ τοῦ ἔργου ἐνδαιτυται.

οὗς νῦν ὑμεῖς ζηλώσαντες καὶ τὸ εὐδαιμον τὸ ἐλεύθερον, τὸ δ' ἐλεύθερον τὸ εὐψυχον κρίναντες μὴ περιορᾶσθε τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους. οὐ γὰρ οἱ κακοπραγοῦντες δικαιότερον ἀφειδοῖεν ἂν τοῦ βίου, οἷς ἐλπίς οὐκ ἔστιν ἀγαθοῦ, ἀλλ' οἷς ἡ ἐναντία

10 μεταβολὴ ἐν τῷ ζῆν ἔτι κινδυνεύεται καὶ ἐν οἷς μάλιστα μεγάλα τὰ διαφέροντα, ἢν τι παίσωσιν. ἀλγεινότερα γὰρ ἀνδρὶ γε φρόνημα ἔχοντι ἢ μετὰ τοῦ [ἐν τῷ] μαλακισθῆναι κάκωσις ἢ ὁ μετὰ ῥώμης καὶ κοινῆς ἐλπίδος ἅμα γιγνόμενος ἀναίσθητος θάνατος.

- (a) Explain the phrase τὸν ἀγήρων ἔπαινον (line 1) in the context of the opening sentence. [2 marks]
- (b) What is the significance of the phrase ἀνδρῶν ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος (lines 3–4)? [2 marks]
- (c) What do you think makes the rhetorical force of this extract so powerful? Refer closely to the text when illustrating any **four** significant points. [8 marks]

Genre: Tragedy

Question 5. Sophocles *Oedipus Tyrannus* 408–425

Τε. εἰ καὶ τυραννεῖς, ἐξισωτέον τὸ γοῦν
 ἴσ' ἀντιλέξαι· τοῦδε γὰρ καὶ γὰρ κρατῶ.
 410 οὐ γάρ τι σοὶ ζῶ δοῦλος, ἀλλὰ Λοξία·
 ὥστ' οὐ Κρέοντος προστάτου γεγράψομαι.
 λέγω δ', ἐπειδὴ καὶ τυφλὸν μ' ὠνείδισας·
 σὺ καὶ δέδορκας κοῦ βλέπεις ἴν' εἴ κακοῦ,
 οὐδ' ἔνθα ναίεις, οὐδ' ὅτων οἰκεῖς μέτα.
 415 ἄρ' οἶσθ' ἀφ' ὧν εἶ; καὶ λέληθας ἐχθρὸς ὧν
 τοῖς σοῖσιν αὐτοῦ νέρθε καπὶ γῆς ἄνω,
 καί σ' ἀμφιπλήξ μητρός τε καὶ τοῦ σοῦ πατρὸς
 ἐλᾷ ποτ' ἐκ γῆς τῆσδε δεινόπους ἀρά,
 βλέποντα νῦν μὲν ὄρθ', ἔπειτα δὲ σκότον.
 420 βοῆς δὲ τῆς σῆς ποῖος οὐκ ἔσται λιμήν,
 ποῖος Κιθαιρῶν οὐχὶ σύμφωνος τάχα,
 ὅταν καταίσθῃ τὸν ὑμέναιον, ὃν δόμοις
 ἄνορμον εἰσέπλευσας, εὐπλοίας τυχῶν;
 ἄλλων δὲ πλῆθος οὐκ ἐπαισθάνει κακῶν,
 425 ἃ σ' ἐξισώσει σοὶ τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις.

- (a) Briefly explain why Teiresias is speaking at this point in the play. [2 marks]
- (b) Explain in its context the expression προστάτου γεγράψομαι (line 411). [2 marks]
- (c) ἄρ' οἶσθ' ... σκότον (lines 415–419). Show how Teiresias' use of language conveys the gravity of Oedipus' situation. Give **three** examples from the text. [3 marks]
- (d) Explain the allusions to Κιθαιρῶν (line 421), τὸν ὑμέναιον (line 422), and τοῖς σοῖς τέκνοις (line 425). [3 marks]

Genre: Tragedy

Question 6. Sophocles *Oedipus Tyrannus* 46–64

50 ἴθ', ὦ βροτῶν ἄριστ', ἀνόρθωσον πόλιν,
 ἴθ', εὐλαβήθηθ'· ὥς σὲ νῦν μὲν ἦδε γῆ
 σωτῆρα κλήζει τῆς πάρος προθυμίας·
 ἀρχῆς δὲ τῆς σῆς μηδαμῶς μεμνώμεθα
 55 στάντες τ' ἐς ὀρθὸν καὶ πεσόντες ὕστερον.
 ἀλλ' ἀσφαλείᾳ τήνδ' ἀνόρθωσον πόλιν·
 ὄρνιθι γὰρ καὶ τὴν τότε αἰσίῳ τύχην
 παρέσχες ἡμῖν, καὶ τανῦν ἴσος γενοῦ.
 60 ὥς εἶπερ ἄρξεις τῆσδε γῆς, ὥσπερ κρατεῖς,
 ξὺν ἀνδράσιν κάλλιον ἢ κενῆς κρατεῖν·
 ὥς οὐδὲν ἔστιν οὔτε πύργος οὔτε ναῦς
 ἔρημος ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω.
 Οἱ. ὦ παῖδες οἰκτροί, γνωτὰ κοῦκ ἄγνωτὰ μοι
 60 προσήλθεθ' ἰμείροντες· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
 νοσεῖτε πάντες, καὶ νοσοῦντες, ὥς ἐγὼ
 οὐκ ἔστιν ὑμῶν ὅστις ἐξ ἴσου νοσεῖ.
 τὸ μὲν γὰρ ὑμῶν ἄλγος εἰς ἓν ἔρχεται
 μόνον καθ' αὐτὸν κοῦδέν' ἄλλον, ἢ δ' ἐμὴ
 ψυχὴ πόλιν τε κάμει καὶ σ' ὁμοῦ στένει.

- (a) Explain the significance of the clause ὥς σὲ νῦν μὲν ἦδε γῆ σωτῆρα κλήζει (lines 47–48), in its context. [2 marks]
- (b) Scan lines 59–60, προσήλθεθ' ... ὥς ἐγὼ. [2 marks]
- (c) Identify, in the whole extract **four** stylistic devices, which, in your opinion, illustrate Sophocles' literary art. Support your answer with **four** quotations from the Greek text. [8 marks]

Genre: Comedy

Question 7. Aristophanes *Frogs* 135–151

135 Ἦρ. τί δαί;
Δι. ἦνπερ σὺ τότε κατηλθες. Ἦρ. ἀλλ' ὁ πλοῦς πολὺς.
εὐθύς γὰρ ἐπὶ λίμνην μεγάλην ἤξεις πάνυ
ἄβυσσον. Δι. εἴτα πῶς περαιωθήσομαι;
Ἦρ. ἐν πλοιαρίῳ τυννουτῶ σ' ἀνὴρ γέρων
140 ναύτης διάξει δὺ' ὀβολῶ μισθὸν λαβών.
Δι. φεῦ, ὥς μέγα δύνασθον πανταχοῦ τῷ δὺ' ὀβολῷ.
πῶς ἤλθέτην ἀκείϊσε; Ἦρ. Θησεὺς ἦγαγεν.
μετὰ ταῦτ' ὄφεις καὶ θηρί' ὄψει μυρία
δεινότατα. Δι. μή μ' ἔκπληττε μηδὲ δειμάτων·
145 οὐ γάρ μ' ἀποτρέψεις. Ἦρ. εἴτα βόρβορον πολὺν
καὶ σκῶρ αἰίνων· ἐν δὲ τούτῳ κειμένους,
εἴ που ξένον τις ἠδίκησε πώποτε,
ἢ παῖδα κινῶν τὰργύριον ὑφείλετο,
ἢ μητέρ' ἠλόασεν, ἢ πατρὸς γνάθον
150 ἐπάταξεν, ἢ ἑπίορκον ὄρκον ὤμοσεν,
ἢ Μορσίμου τις ῥῆσιν ἐξεγράψατο.

- (a) To what does the phrase ὁ πλοῦς πολὺς (line 136) refer? [2 marks]
- (b) Who is ἀνὴρ γέρον (line 139), and why is he mentioned in this context? [2 marks]
- (c) ὥς μέγα ... κακέϊσε; (lines 141–142). Explain the sarcasm obvious to an Athenian audience. [3 marks]
- (d) εἴ που ... ἐξεγράψατο (lines 147–151). What social shortfalls are listed? Name and comment briefly on **three** of them. [3 marks]

Genre: Comedy

Question 8. Aristophanes *Frogs* 1201–1221

- Εὐ. ἀπὸ ληκυθίου σὺ τοὺς ἑμούς; Αἰ. ἑνὸς μόνου.
 ποιεῖς γὰρ οὕτως ὥστ' ἐναρμόττειν ἅπαν,
 καὶ κωδάριον καὶ ληκύθιον καὶ θύλακον,
 ἐν τοῖς ἱαμβείοισι. δείξω δ' αὐτίκα.
- 1205 Εὐ. ἰδού, σὺ δείξεις; Αἰ. φημί. Εὐ. καὶ δὴ χρὴ λέγειν.
 Αἴγυπτος, ὡς ὁ πλεῖστος ἔσπαρται λόγος,
 ξὺν παισὶ πεντήκοντα ναυτίλῳ πλάτῃ
 Ἄργος κατασχών — Αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.
- 1210 Δι. τουτὶ τί ἦν τὸ ληκύθιον; οὐ κλαύσεται;
 λέγ' ἕτερον αὐτῷ πρόλογον, ἵνα καὶ γνῶ πάλιν.
 Εὐ. “Διόνυσος, ὃς θύρσοισι καὶ νεβρῶν δοραῖς
 καθαπτὸς ἐν πεύκαισι Παρνασσὸν κάτα
 πηδᾶ χορεύων” — Αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.
- 1215 Δι. οἴμοι πεπλήγμεθ' αὖθις ὑπὸ τῆς ληκύθου.
 Εὐ. ἀλλ' οὐδὲν ἔσται πρᾶγμα· πρὸς γὰρ τουτονὶ
 τὸν πρόλογον οὐχ ἔξει προσάψαι λήκυθον.
 “οὐκ ἔστιν ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ·
 ἢ γὰρ πεφυκῶς ἐσθλὸς οὐκ ἔχει βίον,
 ἢ δυσγενὴς ὢν” — Αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.
- 1220 Δι. Εὐριπίδη — Εὐ. τί ἔσθ'; Δι. ὑφέσθαι μοι δοκεῖ·
 τὸ ληκύθιον γὰρ τοῦτο πνευσεῖται πολὺ.

- (a) ἀπὸ ληκυθίου ... δ' αὐτίκα (lines 1201–1204). What points about Euripides' poetic diction is Aeschylus trying to establish? [2 marks]
- (b) Explain the comic effect in the use of the phrase ληκύθιον ἀπώλεσεν (line 1208). [2 marks]
- (c) Discuss Dionysus' role as a judge in this extract. Illustrate your answer with **four** examples from the text. [8 marks]

Genre: Philosophy

Question 9. Plato *Crito* 43a9–c8

Σω. ἄρτι δὲ ἦκεις ἢ πάλαι;

Κρ. ἐπιεικῶς πάλαι.

Σω. εἴτα πῶς οὐκ εὐθὺς ἐπήγειράς με, ἀλλὰ σιγῇ παρακάθησαι;

Κρ. οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἤθελον ἐν τοσαύτῃ τε ἀγρυπνίᾳ καὶ
5 λύπῃ εἶναι, ἀλλὰ καὶ σοῦ πάλαι θαυμάζω αἰσθανόμενος ὡς ἡδέως καθεύδεις· καὶ
ἐπίτηδές σε οὐκ ἤγειρον ἵνα ὡς ἥδιστα διάγῃς. καὶ πολλάκις μὲν δὴ σε καὶ πρότερον
ἐν παντὶ τῷ βίῳ ἠὲ δαιμόνισα τοῦ τρόπου, πολὺ δὲ μάλιστα ἐν τῇ νῦν παρεστῶσιν
συμφορᾷ, ὡς ῥαδίως αὐτὴν καὶ πράως φέρεις.

Σω. καὶ γὰρ ἂν, ὦ Κρίτων, πλημμελὲς εἴη ἀγανακτεῖν τηλικούτων ὄντων εἰ δεῖ ἤδη
10 τελευτᾶν.

Κρ. καὶ ἄλλοι, ὦ Σώκρατες, τηλικούτοι ἐν τοιαύταις συμφοραῖς ἀλίσκονται, ἀλλ'
οὐδὲν αὐτοὺς ἐπιλύεται ἢ ἡλικία τὸ μὴ οὐχὶ ἀγανακτεῖν τῇ παρούσῃ τύχῃ.

Σω. ἔστι ταῦτα. ἀλλὰ τί δὴ οὕτω πρῶ ἀφίξαι;

Κρ. ἀγγελίαν, ὦ Σώκρατες, φέρων χαλεπὴν, οὐ σοί, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, ἀλλ' ἐμοὶ καὶ
15 τοῖς σοῖς ἐπιτηδεύουσιν πᾶσιν καὶ χαλεπὴν καὶ βαρεῖαν, ἣν ἐγώ, ὡς ἐμοὶ δοκῶ, ἐν τοῖς
βαρύτερα ἂν ἐνέγκαιμι.

- (a) Explain Crito's specific reasons for visiting Socrates so early. [2 marks]
- (b) Translate οὐ μὰ τὸν Δία ... καθεύδεις (lines 4–5). [3 marks]
- (c) To what does ἀγγελίαν χαλεπὴν (line 14) refer? [2 marks]
- (d) Emphasize the dramatic tension present throughout this extract illustrating your answer with **two** examples. [3 marks]

Genre: Philosophy

Question 10. Plato, *Crito*, 49a2–b11

Σω. οὐδενὶ τρόπῳ φαμέν ἐκόντας ἀδικητέον εἶναι, ἢ τινὶ μὲν ἀδικητέον τρόπῳ τινὶ δὲ οὐ; ἢ οὐδαμῶς τό γε ἀδικεῖν οὔτε ἀγαθὸν οὔτε καλόν, ὥς πολλάκις ἡμῖν καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ὡμολογήθη; ἢ πᾶσαι ἡμῖν ἐκεῖναι αἱ πρόσθεν ὁμολογίαι ἐν ταῖς ολίγαις ἡμέραις ἐκκεχυμέναι εἰσίν, καὶ πάλαι, ὧς Κρίτων, ἄρα τηλικοῖδε

5 ἄνδρες πρὸς ἀλλήλους σπουδῇ διαλεγόμενοι ἐλάθομεν ἡμᾶς αὐτοὺς παίδων οὐδὲν διαφέροντες; ἢ παντὸς μᾶλλον οὕτως ἔχει ὥσπερ τότε ἐλέγετο ἡμῖν· εἴτε φασὶν οἱ πολλοὶ εἴτε μή, καὶ εἴτε δεῖ ἡμᾶς ἔτι τῶνδε χαλεπώτερα πάσχειν εἴτε καὶ πραότερα, ὅμως τό γε ἀδικεῖν τῷ ἀδικοῦντι καὶ κακὸν καὶ αἰσχρὸν τυγχάνει ὃν παντὶ τρόπῳ; φαμέν ἢ οὐ;

10 **Κρ.** φαμέν.

Σω. οὐδαμῶς ἄρα δεῖ ἀδικεῖν.

Κρ. οὐ δῆτα.

Σω. οὐδὲ ἀδικούμενον ἄρα ἀνταδικεῖν, ὥς οἱ πολλοὶ οἴονται, ἐπειδὴ γε οὐδαμῶς δεῖ ἀδικεῖν.

- (a) οὐδενὶ τρόπῳ ... φαμέν ἢ οὐ (lines 1–9). Summarize Socrates' argument in these lines. Give **four** stylistic devices of the text which help to make it more persuasive. [8 marks]
- (b) εἴτε φασὶν ... παντὶ τρόπῳ (lines 6–8). To whom does οἱ πολλοὶ refer? What connection is established here between οἱ πολλοὶ and Socrates himself? [2 marks]
- (c) Translate οὐ δῆτα ... ἀδικεῖν (lines 12–14). [2 marks]